

Kancelář Senátu PČR Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

Podrobné zápisy z jednání na vyžádání.

Zpracovala:
Terezie Písařová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

mobil:
CZ +420 731 124 389
BE +32 (0) 460 961 731

E-mail:
pisarovaT@senat.cz

O ČEM SE MLUVÍ: STRUČNÝ TÝDENNÍ VÝBĚR UDÁLOSTÍ EU

pátek, 6. října 2017

Jednání pléna Evropského parlamentu, Štrasburk

ÚŘAD EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO ŽALOBCE: plénum dne 5. října vyslovilo souhlas s návrhem na Úřad evropského veřejného žalobce **EPPO**. EPPO doplní práci OLAFu a Eurojustu a bude mít pravomoc za určitých podmínek **vyšetřovat a stíhat podvody v rámci EU a jiné trestné činy poškozující finanční zájmy Unie** (podvody s využíváním peněz z rozpočtu EU, přeshraniční podvody s DPH. Soubor pravomocí EPPO a řízení jím vedených zahrnuje směrnicí o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (směrnici „PIF“, závažné případy podvodného jednání v oblasti DPH s přeshraničním rozměrem - prahová hodnota pro tyto trestné činy byla stanovena na 10 milionů €). Podvody s unijními fondy: EPPO se jimi bude zabývat vždy při škodě nad 100.000 €, mezi 10 000 - 100 000 € může o šetření rozhodnout. Byla zavedena možnost přenést od vnitrostátních orgánů na EPPO vyšetřování případů, pro které by jinak tento úřad nebyl příslušný. Nařízení o EPPO rozšiřuje povinnost vnitrostátních orgánů předkládat zprávy a poskytuje více možností vyžádat si dodatečné informace (ochrana před trestnými činy namířenými proti rozpočtu a finančním zájmům EU a jejich stíhání v současnosti spadá do výlučné pravomoci členských států /ČS/). EP dne 5. července 2017 [schválil](#) společné definice několika trestných činů souvisejících s podvody poškozujícími rozpočet EU, které budou spadat do kompetence EPPO. Seznam trestných činů spadajících do jurisdikce EPPO bude možné v budoucnu rozšířit – např. o trestné činy související s terorismem. Podvody s využíváním peněz z unijního rozpočtu přišly evropské daňové poplatníky v celouunijním součtu z roku 2016 na **391 mil. €**. V roce 2016 bylo EK oznámeno celkem **19 080** (podvodných i nepodvodných) nesrovnalostí, které zahrnovaly celkovou částku cca **2,97 mld. €**. Okolo **2,43 mld. €** se týkalo rozpočtu EU. Počet zjištěných nesrovnalostí klesl o 15% oproti roku 2015 a jejich finanční hodnota klesla o 8%. **1 410** nesrovnalostí bylo v roce 2016 oznámeno jako podvodné (391 mil. €). EPPO bude mít **dvě úrovně**: centrální úřad, tvořený evropským nejvyšším žalobcem a žalobci ze všech zúčastněných ČS (20 ČS) v Lucemburku (za každý ČS jmenován jeden evropský žalobce, kterého jmenuje Rada EU na funkční období 6 let s možností prodloužení o 3 roky ze tří kandidátů navržených daným ČS) a pověřené žalobce v ČS (nejméně jednu osobu pro každodenní vedení vyšetřování trestných činů a trestních stíhání v souladu s nařízením a právními předpisy daného členského státu). **Po nemožnosti dosáhnout (v této oblasti dle Smluv nutně) jednomyšlné dohody ohledně návrhu byl zahájen tzv. postup posílené spolupráce** (3. 4. 2017), dne 8. 6. bylo v rámci tohoto režimu dosaženo účastnicími se ČS dohody nad právním předpisem upravující fungování a úlohy úřadu EPPO. Do režimu posílené spolupráce se zapojilo zatím 20 ČS včetně ČR (dále Rakousko, Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Estonsko, Německo, Řecko, Itálie, Finsko, Francie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Kypr). Ostatní ČS se mohou kdykoliv připojit. Lhůta pro adaptaci nařízení EPPO do právních řádů ČS byla i přes nesouhlas EK prodloužena na 3 roky od data vstupu nařízení v platnost. Provoz EPPO bude financován z obecného rozpočtu Unie a neúčastníci se ČS budou oprávněni k odpovídajícím zpětným úpravám částky, kterou platí z vlastních zdrojů do unijního rozpočtu. Po odsouhlasení ze strany EP musí nařízení o zřízení EPPO formálně schválit Rada (ministrů) EU (předpoklad dne 12. 10.). EPPO by mohl začít fungovat v letech 2020 až 2021.

BREXIT: v nelegislativním [usnesení](#) ze dne 3. 10. vyzývají poslanci Evropskou radu, aby na svém nadcházejícím summitu v říjnu (19. 10.) oddělila rozhodnutí o zahájení druhé fáze jednání (o *přechodných ustanoveních či budoucích vztazích EU a VB*). Usnesení předcházela debata s předsedou EK Junckerem a hlavním vyjednávačem EU Barnierem. EP uvádí, že pokrok ve třech klíčových oblastech není dostačující. Hlavní obavy EP se týkají **ochrany práv občanů** (ochrany všech práv 4,5 milionu občanů EU žijících ve VB a britských občanů pobývajících na území EU), **finančních závazků** (všechny závazky ze strany EU 28 mají být plně splněny všemi 28 ČS) a **hranice mezi Spojeným královstvím a Irskem** (vyřešení hranice mezi Irskou republikou a Severním Irskem v souladu s [Velkopáteční dohodou](#) z roku 1998). Další podmínkou pro ukončení první fáze jednání je garance britské vlády, že až do vystoupení VB z EU bude právo EU na britském území plně respektováno. Usnesení bylo přijato jen pár dní před dalším kolem vyjednávání k Brexitu (má začít 9. října). (Souhlas EP je nutný k uzavření dohody s VB o podmínkách odchodu z EU, stejně jako následné dohody EU s VB jako třetí zemí). Koordinátor EP pro Brexit G. Verhofstadt uvedl: "Nepodařilo se dosáhnout dostatečného pokroku. Zejména v souvislosti s právy občanů nás naplňují obavy. Náš návrh řešení je jednoduchý. Umožněte občanům EP ponechat si práva, která dnes mají ve Spojeném království, a totéž uplatníme pro britské občany žijící na kontinentu. Sám sebe se ptám, proč o tom stále diskutujeme. Toto by mohlo a mělo být uzavřeno okamžitě."

KATALÁNSKÉ REFERENDUM: první místopředseda EK Timmermans se dne 4. 10. na plénu vyjadřoval k „ústavě, právnímu státu a základním právům ve Španělsku v kontextu události v Katalánsku.“ Pro EK, jak opakovaně uváděl předseda EK Juncker, je to *vnitřní otázka Španělska, která musí být řešena v souladu s ústavním pořádkem Španělska*, na základě dialogu a nikoli konfrontace. Timmermans zdůraznil důležitost dodržování zásad právního státu ve všech ČS, neboť „*naše Unie není státem, ale společenstvím založeným na právu...Skutečné odpovědi mohou pocházet pouze od všech zúčastněných - všech 46 milionů Evropanů, kteří jsou španělskými občany.*“ Dále uvedl: „*Regionální vláda Katalánska se rozhodla ignorovat zákon při organizaci referenda minulou neděli... Násilí v politice nic nevyřeší. Není nikdy odpovědí, nikdy řešením. A nikdy ho nelze použít jako zbraň nebo nástroj... Nikdo z nás nechce vidět násilí v našich společnostech, je však povinností jakékoli vlády dodržovat zákon a to někdy vyžaduje přiměřené použití síly... Svoboda projevu je základním právem všech evropských občanů, a tedy i všech španělských občanů. Ale jedno stanovisko není cennější než jiné stanovisko jen proto, že je vyjádřeno hlasitěji.*“ Projev byl následován pouze [prohlášením](#) zástupců politických skupin v EP. Předseda Evropské lidové strany (EPP) M. Weber označil katalánskou vládu za „*nezodpovědnou*“ a uvedl, že „*rozděluje zemi*“. Vyzval k dialogu s tím, že konflikt „*mohou vyřešit pouze sami španělská lid.*“ Weber zopakoval varování EK, že Katalánsko, i kdyby našlo legální způsob, jak se oddělit od Španělska, by se ocitlo mimo EU bez záruky návratu. „*Opuštění vnitřního trhu, opuštění schengenského prostoru a opuštění eurozóny: je to opravdu nejlepší zájem Katalánců?*“ G. Pittella, italský předseda Progressivní aliance socialistů a demokratů (S&D), odmítl referendum jako „*zbytečné*“ a vyzval katalánské úřady, aby nevyhlašovaly nezávislost a varoval, že „*by to mohlo vyvolat novou konfrontaci a nové katastrofy.*“ R. Legutko, polský místopředseda skupiny Evropských konzervativců a reformistů (ECR), nazval reakci Timmermansa a EK pokřiveností. „*EK se opakovaně uchyluje k moralistickému jazyku...když se podíváme na činnost Komise při zvládání této konkrétní situace v Katalánsku, vypadá spíše jako unie selektivních hodnot. Dvojitě standardy Komise jsou něco, co bije do očí. Všichni jsou stejní, ale někteří jsou si rovnější než jiní. Budme upřímní, kdyby to byl jiný členský stát, ne Španělsko, důsledky a rétorika Komise by byly daleko tvrdší.*“ Belgický poslanec a bývalý předseda vlády G. Verhofstadt, předseda Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE), vyzval obě strany, aby se sešly u jednacího stolu. „*Budoucnost Katalánska, jako v mém vlastním vlámském regionu, nespočívá v brutálním odloučení,*“ uvedl Verhofstadt. V EP se ozývají také opačné názory, např. poslanec J. Solé z Esquerra Republicana de Catalunya (podporující nezávislost) se obrátil na Timmermansa se slovy: „*Pokud evropské instituce budou říkat, že je to všechno o zákonu a nic více než o zákonu a že je to vnitřní záležitost, zasloužíte si světový rekord pro přeměnu katalánských proevropských občanů na euroskeptiky.*“

RYANAIR: poslanci jednali o nedávném zrušení tisíců letů společnosti Ryanair se zaměřením na prosazování práv cestujících v letecké dopravě v souladu s nařízením ES [261/2004](#) (vyjádření za EK [zde](#)). EK znovu zdůraznila, že společnost Ryanair musí plně dodržovat právo EU, přičemž tento případ dokládá potřebu komplexního rámce pro práva cestujících, jejichž revize byla zahájena v roce 2013, ale kde se stále čeká na postoj Rady. V debatě s komisařkou pro dopravu V. Bulc na plénu dne 3. 10. řada poslanců upozornila, že cestující neobdrželi úplné informace o odškodnění a plném rozsahu možností náhradních letů, které mají k dispozici. Společnosti porušující pravidla by měly být povolány k zodpovědnosti. Někteří poslanci požadují zavedení účinnějších sankcí, další vyzvali Radu, aby odblokovala diskusi o [revizi pravidel](#) týkajících se práv cestujících a zahájila jednání s EP. Část poslanců také zdůraznila, že by EK měly být prošetřeny pracovní podmínky u nízkopřátkových leteckých dopravců - konkurenceschopnost nemůže přicházet na úkor práv pracovníků a špatné pracovní podmínky se mohou stát také bezpečnostní otázkou. Komisařka slíbila v příštím roce zahájit studii o sociálních podmínkách a právech pracovníků v letečtví. Další debaty pléna se týkaly mj. [nadházející konference COP23](#) o změně klimatu v Bonnu, situace v Moldavsku. Poslanci vetovali návrh EK o vynětí některých chemikálií v pesticidech z [identifikační endokrinních disruptorů](#), aktualizovali [bezpečnostní normy lodí pro osobní dopravu](#) (aby bylo snazší zorganizovat záchrana v případě pohotovosti). [Více informací na vyžádání.](#)